

**Plán péče
o
přírodní památku
Stráň u Hrabří**

**na období
2024–2033**

součást záměru na vyhlášení

*Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Středočeského kraje,
odborem životního prostředí a zemědělství*

Schváleno protokolem č. j. ze dne.....

*Ing. Josef Keřka, Ph.D.
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství*

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	5
1.6 Kategorie IUCN.....	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	5
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	6
1.8 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	7
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	11
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	11
3. Plán zásahů a opatření.....	12
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	12
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	12
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	13
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	13
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	13
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	13
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	13
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	13
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	14
4. Závěrečné údaje	14
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	14
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	14
4.3 Seznam používaných zkratk.....	15
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	15
5. Přílohy.....	15

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Straň u Hrabří
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:
orgán, který předpis vydal:
číslo předpisu:
datum platnosti předpisu:
datum účinnosti předpisu:

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Středočeský kraj
okres: Příbram812812
obec s rozšířenou působností: Sedlčany
obec s pověřeným obecním úřadem: Sedlčany
obec: Vysoký Chlumec
katastrální území: Hrabří

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 646563, Hrabří

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
419/3		Trvalý travní porost		6935	4774
Celkem					4774

* obsah plochy, jejíž elektronické hranice poskytl zadavatel

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 646563, Hrabří

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
419/3		Trvalý travní porost		6935	394
419/8		Orná půda		45357	4942
Celkem					5336

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky				
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,4774	0,0394		
orná půda		0,4942		
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	0,4774	0,5336		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: -
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): -
překryv s jiným typem ochrany: -
mezinárodní statut ochrany: -

Natura 2000

ptačí oblast: -
evropsky významná lokalita: -

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Jako předmět ochrany je navrhován vstavač kukačka (*Anacamptis morio*) a jeho biotop.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	52 %	<p>Převážná část lučního porostu odpovídá suššímu typu biotopu T1.1 (asociace <i>Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris</i>). Porost je středně druhově bohatý s poměrně dobrou strukturou. Střední a výše položené části louky přecházejí v acidofilní suché trávníky (biotop T3.5A) a maloplošně (jednotky m²) jsou zde místy vyvinuty acidofilní trávníky mělkých půd (biotop T5.5).</p> <p>K nejhojnějším druhům patří tomka vonná (<i>Anthoxanthum odoratum</i>) a jitrocel kopinatý (<i>Plantago lanceolata</i>), běžný je výskyt druhů jako mochna jarní (<i>Potentilla verna</i>), bika ladní (<i>Luzula campestris</i>), smělek jehlancovitý (<i>Koeleria pyramidata</i>), hlaváč žlutavý (<i>Scabiosa ochroleuca</i>), lipnice luční (<i>Poa pratensis</i>), jestřábník chlupáček (<i>Pilosella officinarum</i>) a v jarních měsících je nejvýraznější vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>).</p> <p>Porost představuje zachovalou ukázkou mezofilního až subxerothermního trávníku. Vykazuje poměrně dobrou strukturu a převážná část je bez projevů ruderalizace a eutrofizace.</p>	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>)	C1b	mezofilní louka přecházející v suchý acidofilní trávník, v období 2021 až 2023 500 až 1000 jedinců, předchozí desetiletí cca 200 až 300, vitální populace	a

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR:

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	Zachování ekosystému mezofilních ovsíkových luk s přechody k suchým acidofilním trávníkům a acidofilní vegetaci mělkých půd o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhu vstavače kukačky (<i>Anacamptis morio</i>), bez výskytu invazních druhů.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 0,25 ha) výskyt druhu vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>) úplná absence invazních druhů

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>)	zachování životaschopné populace vstavače kukačky	• počet kvetoucích jedinců (min. 200)

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Lokalita se nachází na Sedlčansku asi 1,2 km východně od obce Hrabří, v nadmořské výšce 474 až 500 m. Jedná se o úzkou podlouhlou louku jihovýchodní orientace, ze severu lemovanou místní komunikací. Na louce se nachází několik starších třešní, okraje louky jsou lemovány starými vysázenými třešněmi, které částečně podrůstají křoviny.

Geomorfologicky se jedná o Česko-moravskou soustavu, podsoustavu Středočeská pahorkatina, celek Benešovská pahorkatina, podcelek Březnická pahorkatina, okrsek Krásnohorská vrchovina. Podloží tvoří kontaktně metamorfované horniny – metaprachovce, cordieritické břidlice z období proterozoika, oblast středočeská (bohemikum).

Klimaticky je území řazeno do mírně teplé oblasti MT10.

Lokalita náleží do povodí Vltavy. Voda je odváděna do Podlipského potoka, který se vleývá do říčky Brziny ústící do vodní nádrže Slapy.

Fytogeograficky je území řazeno k obvodu Českomoravského mezofytika, do okresu Střední Povltaví (41).

Lokalita je významná bohatou a zřejmě vitální populací vstavače kukačky (*Anacamptis morio*). Podle dostupných údajů zde poslední tři roky rostlo mezi 500 až 1000 jedinců. Jedná se o jednu z nejbohatších lokalit druhu ve středních Čechách a lokalita má rovněž celonárodní význam z pohledu tohoto druhu (J. Spilka – mailová komunikace 2023).

Převážná část lučního porostu odpovídá suššímu typu biotopu T1.1 Mezofilní ovsíkové louky (asociaci *Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris*). Výše a středně položené části louky přecházejí v acidofilní suché trávníky – biotop T3.5A a maloplošně je zde místy vyvinuta acidofilní vegetace mělkých půd – biotop T5.5.

Přímo na louce se nachází jen několik starých třešní. Další desítky vysázených třešní tvoří západní část lokality a lemují severní a jižní okraj pozemku.

Jižní a západní okraj louky je druhově chudý, projevuje se zde eutrofizace a vegetace odpovídá nepřirodnímu biotopu X5 – kulturní louky. Biotopu X7 – ruderální bylinná vegetace mimo sídla odpovídají maloplošně dlouhodobě nesečené okrajové části pozemku.

Vedle třešní se podél okrajů uplatňují také další dřeviny – např. hloh, růže, trnka, brslen evropský, dub letní.

Dožívající ovocné stromy jsou specifickým stanovištěm řady druhů ptáků. Kromě několika druhů šplhavců a dutinových druhů pěvců byl zjištěn výskyt silně ohroženého (§2) krutihlava obecného (*Jynx torquilla*) a téměř ohroženého (NT) lejska černohlavého (*Ficedula hypoleuca*).

U obou lze předpokládat hnízdění na území navrhované PP nebo v blízkém okolí. V křovinách po obvodu hranic hnízdí nejméně 1 pár ohroženého (§3) ůhýka obecného (*Lanius collurio*).

Zpracování plánu péče předcházeli inventarizační průzkum cévnatých rostlin, denních motýlů a blanokřídlých (Cížková 2023, Benediktová 2023) realizovaný v průběhu jara až podzimu 2023.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
bělolist rolní (<i>Filago arvensis</i>)		C3/NT	2023 druh neověřen, J. Malíček (mailová komunikace) – výskyt někdy mezi lety 2006-2022
mochna nitkovitá (<i>Potentilla puberula</i>)		C4a/LC	2023 druh neověřen, jediný záznam: NDOP 2009 – J. Malíček
mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>)		C4a/NT	2023 druh neověřen, jediný záznam: NDOP 2021 – J. Spilka – ojediněle
nepatrnec rolní (<i>Aphanes arvensis</i>)		C3/NT	ochranné pásmo – okraj pole
pomněnka různobarvá (<i>Myosotis discolor</i>)		C2b/NT	jednotky jedinců – spodní okraj louky (dále hojně mimo PP – za cestou u slunečních hodin)
rozrazil jarní (<i>Veronica verna</i>)		C4a, LC	mezofilní louka přecházející v suchý acidofilní trávník, jihovýchodní orientace, roztroušeně
violka trojbarevná (<i>Viola tricolor</i>)		C3/LC	2023 druh neověřen, jediný záznam: NDOP 2021 – J. Spilka – roztroušeně
Vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>)	§2	C1b/CR	mezofilní louka přecházející v suchý acidofilní trávník, jihovýchodní orientace, cca 600 kvetoucích jedinců, zřejmě dlouhodobě stabilní populace, v posledních letech vzestup početnosti, dosavadní údaje o druhu: NDOP 2023 – J. Spilka – odhad 750 jedinců; NDOP 2022 – J. Spilka – cca 700 jedinců; NDOP 2021 – J. Spilka – cca 850 jedinců; NDOP 2019 – J. Spilka + P. Špryňar – 170 jedinců; NDOP 2009 – J. Malíček; mailová komunikace – J. Malíček: 2007 až 2020 při nepravidelných návštěvách cca 200 až 300 jedinců, 2006 – cca 50 jedinců (návštěva po optimálním období)
zeměžluč okolikatá (<i>Cetaurium erythraea</i>)		C4a/LC	2023 druh neověřen, J. Malíček (mailová komunikace) – výskyt někdy mezi lety 2006–2022
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	§3		otevřené plochy
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	§2	VU	hojně, celá plocha PP
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	§2	VU	možné hnízdění min. 1 páru, dožívající třešně v západní části lokality, potravní biotop – otevřené části PP
jiříčka obecná (<i>Delichon urbica</i>)		NT	potravní biotop
lejsek černohlavý (<i>Ficedula hypoleuca</i>)		NT	pravděpodobné hnízdění min. 1 páru v západní části PP nebo nejbližším okolí.

ťuhák obecný (<i>Lanius collurio</i>)	§3	NT	hnízdění min. 1 páru při severní hranici lokality
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	§3	LC	možná součást potravního biotopu, pozorován opakovaně při nízkých přeletech
zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)		NT	lokality je součástí obývaného prostoru více jedinců – potravní biotop, možné úkryty

* dle červených seznamů ČR: Grulich V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda, Praha, 35: 1–178.

Vstavač kukačka (*Anacamptis morio*) je pro svou atraktivitu, vzácnost a ztrátu lokalit již řadu desetiletí v centru zájmu mnoha botaniků. V r. 2021 byl Českou botanickou společností vyhlášen jako historicky první rostlinou roku. Následující text stručně shrnuje základní charakteristiky druhu, z nichž vyplývají zásady pro management.

Druh má poměrně širokou ekologickou amplitudu, ale je citlivý na zvýšený obsah živin v půdě, zejména dusičnanů (Procházka 1977 in Prausová a kol. 2023). Ustupuje z eutrofizovaných lokalit v důsledku aplikace minerálních hnojiv, pronikání živin z okolí nebo z atmosféry atd., a upřednostňuje osluněná místa. Nepříznivé období přežívá pomocí hlíz a zároveň se vegetativně množí dceřinými hlízami. Obdobím klidu je léto. V září a říjnu vytváří listové růžice, které prezimují. Vykvétá na přelomu dubna a května a v první polovině května. Opylené květy brzy vadnou, zatímco neopylené čekají na opylovače (Prausová a kol. 1923). Bez opylení dokážou kvést v průměru 20 dní (Jersáková et Průša 2021). Tobolky pukají a uvolňují semena na přelomu května a června a v první polovině června. Následně celá nadzemní část zežloutne a zaschne (Prausová a kol. 1923).

Životní cyklus začíná semínkem s minimální zásobou živin. Z embrya vzniká specifický útvar uzpůsobený k soužití s houbami. V tomto mykotrofním stadiu dokáže přežít pod zemí i několik let. Zpravidla však již po prvním roce života vytvoří nadzemní orgány a po čtyřech letech vykvete. V optimálních podmínkách vykvétá pravidelně, do sterilní fáze přechází pouze v případě, že vznikl velký počet semeníků v předchozím roce, nebo z důvodu zástiny a absence kosení. Rostliny jsou středně dlouhověké, což ukázala 18letá populační studie v Anglii, kde se polovina ze 100 jedinců dožila 9–17 let (Jersáková et Průša 2021).

Pro udržení druhu je zásadní každoroční management, neboť je konkurenčně slabší. Seč pouze ob rok (testováno na Prachaticku) druh výrazně oslabuje a destabilizuje (Jersáková et Průša 2021).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejsou známy významné abiotické disturbanční činitele.

b) biotické disturbanční činitele

Nejsou známy významné biotické disturbanční činitele.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Na lokalitě dosud neproběhly žádné zásahy na podporu ochrany přírody. Monitoring vstavače kukačky zde nepravidelně přibližně od roku 2007 do současnosti provádí J. Malíček a J. Spilka.

b) lesní hospodářství

Území nezahrnuje lesní pozemek.

c) zemědělské hospodaření

Jedná se o starý třešňový sad. Lokalita je zřejmě dlouhodobě pravidelně každoročně kosena, což je parně klíčový faktor pro výskyt a udržení životaschopné populace vstavače kukačky. Jedná se o zachovalý luční porost v minulosti pravděpodobně nezasazený přeoráním, dosevem či hnojením.

d) myslivost

Území se nachází v myslivecké honitbě CZ2123110017 Počepice. Na lokalitě nejsou umístěna žádná myslivecká zařízení.

e) rekreace a sport

Lokalita není využívána k rekreaci ani sportu.

f) těžba nerostných surovin

Neprobíhá.

g) jiné způsoby využívání

Nejsou známy.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (po 6. aktualizaci): účinnost ode dne 3.11.2022.
Územní plán obce Vysoký Chlumeč (po změně č. 2): účinnost 2019

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,25 ha)	Současná rozloha ekosystému na lokalitě je 0,25 ha. Obnovou seče v západní části sadu lze navýšit rozlohu T1.1 na 0,3 ha (v případě obnovy druhové bohatosti).	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvaly
výskyt druhu vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>)	Od roku 2006, kdy byla lokalita objevena (J. Malíček) se zde druh pravidelně vyskytuje a představuje životaschopnou populaci.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvaly
úplná absence invazních druhů	Na louce nebyly pozorovány žádné invazní druhy rostlin.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvaly

B. druhy

druh:	vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
počet kvetoucích jedinců (min. 200)	Mezi lety 2007–2020 zde bylo při nepravidelných návštěvách pozorováno cca 200 až 300 jedinců, v letech 2021–2023 bylo pozorováno mezi 500 až 1000 jedinci. Z uvedeného vyplývá, že zásadní je zachování dosavadního způsobu využívání.	
	stav:	dobry
	trend vývoje:	setrvaly

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany území se nepředpokládá.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky
Typ managementu	Seč
Vhodný interval	1 x ročně, úživnější okraje případně 2 x
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Lehká technika – malotraktor, ručně vedená sekačka, případně křovinořez v nepravidelně sečeném západním okraji
Kalendář pro management	20.6.–20.9.
Upřesňující podmínky	Odstraněním biomasy do dvou týdnů od seče (nejpozději do 20. 9.). Možno sekat po částech. Sekat důsledně až okrajům.

Ekosystém	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky
Typ managementu	Vyhrabání stařiny
Vhodný interval	1 x na počátku platnosti plánu péče, dále dle potřeby
Minimální interval	Během prvních let platnosti plánu péče
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Vertikutátor, případně ručně hráběmi
Kalendář pro management	Nejlépe krátce po seči – 20.6.–20.9.
Upřesňující podmínky	Realizovat v úzkém západním okraji louky, případně v dalších částech při nahromadění stařiny

Je vhodné kontaktovat současného správce či majitele pozemku s cílem zjistit dosavadní péči o pozemek. Pro zachování předmětu ochrany je zásadní udržet především stávající management.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o vstavač kukačku bude realizována péčí o biotop druhu.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Případná obnova sadu (výsadba nových stromů) by vzhledem k významnému výskytu vstavače kukačky měla být realizována především jako náhrada stávajících starých stromů.

Případné zavedení pastvy by mělo brát ohled na biologii vstavače kukačky a mělo by být konzultováno s orgány ochrany přírody.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ve východní části ochranného pásma, kde se nachází řadu let nesečený, ochuzený trávník, navrhujeme 1 až 2 x za dobu platnosti plánu péče seč křovinořezem z důvodu zamezení růstu dřevin, které by v budoucnu mohly stínit vlastnímu chráněnému území. Další (avšak nákladnější možností) je zahrnutí plochy ke každoroční seči louky v PP, na kterou tato část ochranného pásma navazuje.

Seč křovinořezem z důvodu omezení růstu dřevin doporučujeme ve stejném intervalu, také podél jižní hranice nPP. Jde o úzký pás ruderalní vegetace o šíři 3 až 6 m s přerušovanými pásy dřevin mezi loukou a ornou půdou.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Jedná se o nově vyhlášené území, je proto potřeba zajistit geodetické zaměření, značení hranic ZCHÚ v terénu podle vyhlášky č. 45/2018 Sb. Tabuli s malým státním znakem doporučujeme umístit u cesty u severovýchodního okraje území.

Před koncem platnosti plánu péče je vhodné pruhové značení zkontrolovat a případně obnovit.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacím dokumentace

Lokalita hostí životaschopnou lokalitu ohroženého vstavače kukačky a zasluhuje si vyhlášení ZCHÚ.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Pro navržená opatření nejsou potřebná správní rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech.

c) ostatní

Nenavrhujeme žádné změny druhů pozemků či smluv. Dosavadní hospodaření by mělo zůstat zachováno.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Lokalita není veřejností využívána k rekreaci či sportování. Regulace proto není potřeba.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Vzhledem k významu a maloplošnosti lokality lze doporučit využití pouze pro odborné exkurze.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Doporučujeme každoročně či alespoň ob rok monitorovat počty a lokalizaci vstavače kukačky a dále stav lokality pro zhodnocení dostatečnosti seče, případně potřeby vyhrabávání stařiny.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Zaměření, vytyčení ZCHÚ a geometrický plán	550 m	1x	23000
Pruhové značení hranic	550 m	2x	4000
Instalace tabulky se státním znakem	1 ks	1x	6000
Kosení travních porostů (ručně vedená sekačka)	0,3 ha	12x	120000
Kosení rudérálních porostů a výmladků křovin (Křovinořez)	0,2 ha	2x	20000
Vyhrabání stařiny	0,1 ha	2x	12000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			185 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Benediktová V. (2023): Inventarizační průzkum – denní motýli a blanokřídlí – navrhovaná přírodní památka Stráň u Hrabří. – Ms. [depon. in Krajský úřad Středočeského kraje, Praha].

Čížková Š. (2023): Inventarizační průzkum – cévnaté rostliny – navrhovaná přírodní památka Stráň u Hrabří. – Ms. [depon. in Krajský úřad Středočeského kraje, Praha].

Grulich V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda, Praha, 35: 1–178.

Jersáková et Průša (2021): Rostlina roku 2021 – vstavač kukačka. Živa 2021(3): 114–116.

Prusová a kol (2023): Záchranné aktivity pro vstavač kukačku ve východních Čechách. Živa 2023, 1: 13–18.

Geoportál ČUZK: <http://geoportal.cuzk.cz/>

Nálezová databáze ochrany přírody ©AOPK ČR 2023 (NDOP)

Vlastní terénní šetření. První návštěva proběhla ve spolupráci s botanikem Radimem Pauličem. Mailová komunikace s botaniky z regionu – Josef Spilka, Jiří Malíček, Jaroslav Pipek.

4.3 Seznam používaných zkratk

nPP – navrhovaná přírodní památka

NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Spolek Ametyst – pobočka Prusiny

(na zpracování se podíleli: Mgr. Štěpánka Čížková, Ing. Vlasta Benediktová)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

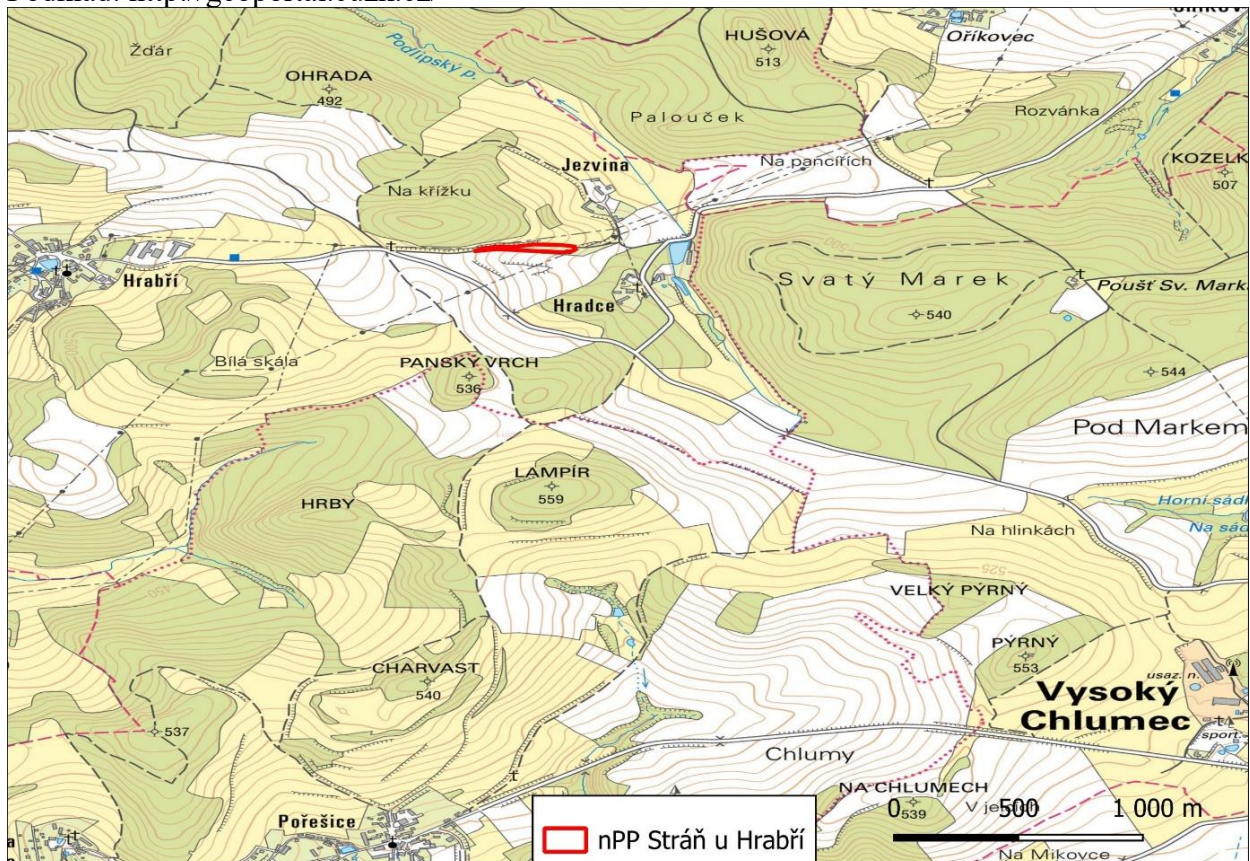
Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,3	<p>Zachovalý sušší typ mezofilní ovsíkové louky (T1.1) s přechody k suchým acidofilním trávníkům (T3.5A) a maloplošně s ploškami acidofilní vegetace mělkých půd (T5.5). Druhově středně bohatý porost s poměrně dobrou strukturou a nízkou mírou degradace. Výskyt bohaté populace vstavače kukačky.</p> <p>Při západním okraji DP je druhově chudý, úživnější porost odpovídající nejbližše biotopu X5 – plocha o délce 60 m a šíři 5 až 10 m. Tento okraj není v posledních letech pravidelně sečen a je zde nahromaděna stařina.</p> <p>Podél severního okraje místy třtina křovištní.</p> <p>Cíl péče: Zachování vitální populace vstavače kukačky a jeho biotopu – druhově pestrý luční porost dobré struktury s řadou typických druhů biotopů T1.1 a také T3.5A a T5.5.</p>	<p>Seč lehkou technikou (malotraktor, ručně vedená sekačka, při západním okraji možno použít křovinořez) s odstraněním biomasy do dvou týdnů od seče mimo nPP. Možno sekat po částech. Sekat důsledně až k okrajům.</p>	1	20.6.–20.9. včetně odstranění biomasy	1 x, případně 2 x ročně ve vymezeném termínu
			<p>Vyhrabání stařiny v západním okraji louky; vertikutátor, případně ručně hráběmi; odstranění biomasy mimo nPP. Při opakovaném výpadku seče v dalších částech DP rovněž vyhrabat nahromaděnou stařinu.</p>	2	Po seči 20.6.–20.9.	1 x na počátku platnosti plánu péče, dále dle potřeby
2	0,18	<p>Porost starých třešní tvořící západní, úzký okraj parcely a dále pás stromů a keřů podél severního okraje louky (biotopy X13, X12A). Dřeviny mají především ochrannou funkci (zachytávání živin z výše položené části svahu – běžný trvalý travní porost).</p> <p>Cíl péče: Zachování pásu dřevin.</p>	Bez zásahu	2	-	-

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

Podklad: <http://geoportal.cuzk.cz/>

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Podklad: <http://geoportal.cuzk.cz/>

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Podklad: <http://geoportal.cuzk.cz/>

Fotografie

Foto 1: Pohled na centrální a západní část lokality od východu, 12. 5. 2023.

Foto 2: Pohled na východní část lokality, 12. 5. 2023.

Foto 3: Spodní polovina louky odpovídající suššímu typu biotopu T1.1 (Mezofilní ovsíkové louky) s výskytem vstavače kukačky (*Anacamptis morio*) a s hojným zastoupením tomky vonné (*Anthoxanthum odoratum*), 12. 5. 2023.

Foto 4: Porosty třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) podél pásu dřevin lemující severní okraj lokality, bylinné patro výrazně suché po horkém a suchém období, 21. 7. 2023.

Foto 5: Pohled na lokalitu z východní části na počátku podzimu, kdy se trávník po srážkově příznivém srpnu znovu zazelenal, 7. 9. 2023.

